

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (DISCIPLINA URBANÍSTICA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 15 de març de 2023 el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- En data 12 de desembre de 2023, va denunciar davant el Districte de Ciutat Vella que les obres de reforma que s'estaven fent al pis confrontant amb el seu no s'ajustaven a la legalitat.
- Posteriorment, havia reiterat en diverses ocasions la denúncia presentada, i en data de presentació de la queixa no havia rebut resposta.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Districte de Ciutat Vella** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 20 de març de 2023, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 20 d'abril de 2023, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa la tramitació donada a les denúncies formulades pel ciutadà i n'adjunten l'expedient.

CONSIDERACIONS

1. Quant al fons de l'assumpte

Les llicències són actes reglats i s'han d'atorgar d'acord amb el que estableixen la llei d'urbanisme, el planejament urbanístic i les ordenances municipals, segons disposa l'article 188 del Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, que aprova el text refós de la Llei d'urbanisme.

No correspon a la Sindicatura revisar o valorar tècnicament si el projecte d'obres presentat s'adequa a la normativa d'edificació i urbanística ni, tampoc, si les obres que s'estan duent a terme s'ajusten, o no, als títols administratius habilitats per fer-les.

Aquests aspectes formen part de les competències dels serveis municipals, d'acord amb el procediment establert per a la concessió de la llicència d'obres en el capítol II de l'Ordenança reguladora dels procediments d'intervenció municipal en les obres (ORPIMO), l'article 66 d'aquesta ordenança relatiu a la inspecció de les obres i a l'article 98 i concordants del Decret 64/2014, de 13 de maig pel qual s'aprova el Reglament sobre protecció de la legalitat urbanística (RPLU).

2. La tramitació del procediment

El Districte informa que arran de les denúncies formulades pel promotor de la queixa es va incoar un expedient de disciplina urbanística.

El dia 27 de març de 2023, els serveis tècnics del Districte van realitzar una inspecció a l'immoble on s'estan fent les obres per tal d'observar l'abast de la seva l'execució.

Del contingut de l'informe d'inspecció que consta a l'expedient, es desprèn que el Districte va consultar la base de dades informàtica de tramitació de llicències o comunicacions d'obres menors. En data de la inspecció, constava un comunicat diferit per a obres de reforma interior en dos o més habitatges d'un edifici, de manera que modifica el nombre d'entitats de l'edifici, reduint de dos a un habitatge, inclosa la modificació puntual de l'estructura de l'edifici.

Durant la inspecció es va comprovar que les obres estaven iniciades i en curs. Fins a la data de la inspecció, les obres consistien en l'enderroc de la cuina del pis confrontant al del promotor de la queixa, l'enderroc del forjat en el buit corresponent a la nova escala, la construcció de la nova estructura i escala metàl·lica, i redistribució interior, així com alguns acabats de pladur.

Faltava encara la intervenció en terrasses, mobiliari i acabats de la nova cuina i bany del pis superior, i els acabats interiors a les dues plantes.

Es va comprovar que, de manera global, les obres realitzades s'ajustaven al projecte adjunt al comunicat diferit d'obres de modificació del nombre d'entitats, on s'unien els dos habitatges existents en plantes 5a i 6a per tenir el resultat d'un únic habitatge.

La inspecció es va fer amb els arquitectes que consten en l'expedient, els quals van informar que les obres s'han dut a terme, en tot moment, sota la seva direcció d'obra.

A la vista del que s'ha exposat, i tenint en compte que les obres dutes a terme fins al moment s'ajustaven a les del comunicat d'obres sol·licitat en data 5 de setembre de 2022, i s'havien dut a terme sota direcció tècnica, la tècnica del Districte va proposar no continuar amb l'expedient de protecció de la legalitat urbanística.

Tenint en compte tot l'exposat anteriorment, aquesta Sindicatura considera que, fins ara, **l'expedient s'ha tramitat de manera correcta i ajustada a la legalitat.**

Tanmateix, volem posar de manifest que la primera denúncia formulada pel ciutadà és de data 14 de desembre de 2022 i a l'expedient ja hi figura un informe de la Guàrdia Urbana de data 5 de desembre de 2022. No ha estat fins al 27 de març de 2023, i **amb posterioritat a la intervenció de la Sindicatura de Greuges de Barcelona**, que s'ha realitzat la inspecció de l'immoble.

En aquest punt, convé recordar que la protecció de la legalitat urbanística està regulada al títol setè del TRLUC. Els articles 110 a 119 del RPLU regulen el procediment de protecció de la legalitat urbanística vulnerada. Aquest procediment pretén restituir una eventual situació il·lícita creada per l'acció d'un particular, com seria el cas d'unes obres fetes sense llicència o incomplint les condicions de la llicència atorgada.

D'acord amb els articles 199 i següents del TRLUC, la potestat de protecció de la legalitat urbanística és d'exercici preceptiu per l'administració competent. Per tant, **quan l'Ajuntament té coneixement d'una situació de vulneració de l'ordenament urbanístic ha d'activar els mecanismes de restauració de l'ordre jurídic vulnerat i la realitat física alterada.**

3. La resposta donada al ciutadà

El Districte informa que s'ha comunicat al ciutadà l'arxivament de l'expedient. L'evidència de notificació que figura a l'expedient (pàg. 11) no correspon a l'adreça del denunciant, sinó a la persona contra qui es va incoar el procediment de protecció de la legalitat urbanística.

A més, els dies 19 i 20 d'abril de 2023, el promotor de la queixa va contactar telefònicament amb aquesta Sindicatura per comunicar que no havia rebut cap resposta a les seves denúncies.

La Sindicatura té coneixement que l'article 62.5 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPACAP), estableix que la presentació d'una denúncia no confereix, per si sola, la condició d'interessat en el procediment. Tanmateix, la llei no exclou aquesta possibilitat.

L'article 4 de la LPACAP disposa que es consideren persones interessades en el procediment administratiu:

- a) Els qui el promoguin com a titulars de drets o interessos legítims individuals o col·lectius.
- b) Els qui, sense haver iniciat el procediment, tinguin drets que puguin ser afectats per la decisió que s'hi adopti.
- c) Aquells els interessos legítims dels quals, individuals o col·lectius, puguin ser afectats per la resolució i es personin en el procediment mentre no s'hagi dictat una resolució definitiva.

En aquest sentit, s'expressa la Sentència del Tribunal Suprem, de data 28 de gener de 2019, quan diu:

Com a regla general, el denunciador, pel simple fet de ser-ho, no té interès legitimador per exigir la imposició de sancions, siguin pecuniàries o d'un altre tipus (...). Aquest principi general no implica que el denunciador no tingui legitimació en tots els supòsits, ja que la tindrà quan, a més de ser denunciador, hi tingui un interès legítim.

Així doncs, si la condició de denunciador no atorga, per si sola, la condició d'interessat en el procediment, és procedent apreciar si són aplicables les circumstàncies de l'article 4 de la LPACAP.

De l'escrit presentat pel ciutadà a la seva queixa, es desprèn que, a més de residir a l'habitatge confrontant amb el seu, les obres que s'estan fent afecten puntualment l'estructura de l'edifici. Per tant, en tractar-se d'unes obres que l'afecten directament, des d'aquesta Sindicatura entenem que, a més de ser denunciador, **el ciutadà també té la condició de persona interessada en el procediment**, de conformitat amb el que preveu l'article 4 de la LPACAP.

Tanmateix, aquests articles de la LPACAP cal posar-los en relació amb la regulació de l'acció pública en matèria d'urbanisme que fa l'article 12 del Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'urbanisme. Aquest article disposa que:

1. Qualsevol ciutadà o ciutadana, en exercici de l'acció pública en matèria d'urbanisme, pot exigir davant els òrgans administratius i davant la jurisdicció contenciosa administrativa el compliment de la legislació i del planejament urbanístics, exercici que s'ha d'ajustar al que estableixi la legislació aplicable.
2. L'acció pública a què es refereix l'apartat 1, si és motivada per l'execució d'obres que es considerin il·legals, es pot exercir mentre se'n perllongui l'execució i, posteriorment, fins al venciment dels terminis de prescripció determinats pels articles 207 i 227, sens perjudici del que estableix l'article 210.

L'exercici de l'acció pública en matèria d'urbanisme connecta directament amb el dret fonamental de la tutela efectiva establert en l'article 24 de la Constitució. Quan l'ordenament jurídic legitima la ciutadania per exigir el compliment de la legalitat en matèria d'urbanisme sense tenir-hi un interès concret, l'accés a la informació administrativa i la resposta a les possibles impugnacions dels actes administratius que es facin forma part del dret protegit constitucionalment.

La Sindicatura de Greuges coneix que el sistema informàtic Autoritas mitjançant el qual es fa la tramitació no preveu respostes automàtiques al denunciant. Malgrat això i, en la nostra opinió, no és impediment perquè es doni una resposta al ciutadà i se l'informi de la tramitació que s'ha dut a terme amb les denúncies presentades, especialment quan les ha fet de manera reiterada.

Convé recordar que l'article 40.1 de LPACAP disposa que l'òrgan que dicti les resolucions i els actes administratius **“els ha de notificar als interessats els drets i interessos dels quals siguin afectats** per aquells, en els termes que preveuen els articles següents”.

L'apartat segon d'aquest precepte diu que:

(...) tota notificació ha de contenir el text íntegre de la resolució, amb indicació de si posa fi o no a la via administrativa, l'expressió dels recursos que siguin procedents, si escau, en via administrativa i judicial, l'òrgan davant el qual s'hagin de presentar i el termini per interposar-los, sens perjudici que els interessats puguin exercir-ne, si escau, qualsevol altre que considerin procedent.

Per tant, si hem conclòs que el promotor de la queixa té la condició de persona interessada en els procediments iniciats arran de la denúncia formulada, també té els drets que li confereix l'article 53 de la LPACAP i, en concret, el dret a conèixer en qualsevol moment l'estat de tramitació del procediment, el dret a accedir i obtenir còpia dels documents, així com el dret a formular al·legacions que han de ser tingudes en compte a l'hora de redactar la proposta de resolució.

El principi de **bona administració** i l'eficàcia dels serveis públics es recullen a l'article 41 de la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea, als articles 9.3 i 103 de la

Constitució espanyola, i a l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic administratiu comú. Aquests drets impliquen disposar d'una administració que presti el màxim nombre de serveis amb els millors estàndards de qualitat, respectant els drets i interessos legítims de la ciutadania, i que sigui capaç de resoldre els problemes de manera àgil i eficaç.

Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000, esmenta en l'article XXIII, amb referència a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració, que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, l'actuació del **Districte de Ciutat Vella ha estat ajustada a dret.**

Això no obstant, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de Ciutat Vella** que reconegui la condició d'interessat al ciutadà promotor de la queixa i doni compliment als drets que, com a tal, li reconeix la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.